

MAASEUDUN TULEVAISUUS

PÄÄKIRJOITUS

Puuvirtojen voima heijastuu laajalle

Meneillään olevat metsäteollisuuden suuret investoinnit tulevat muokkaamaan Suomen puumarkkinoita vahvasti. Oman lisänsä markkinoiden myllerrykseen on jo tuonut metsäteollisuuden tuotepaletin muuttuminen.

Metsäteollisuudella on Suomessa pitkä ja kunniakas historia. Kehitys on kulkenut kaskeamisesta, tervan polton, lankkujen sahaamisen, lankarullien ja paperin valmistuksen kautta nanoselluun. Viime vuosien kehityksen seurauksena perinteinen metsäteollisuus on muuttumassa biotuoteollisuudeksi.

Meneillään oleva murrosvaihe ei ole sujunut ongelmitta. Metsäyhtiöt sulkiivat tehtaita Suomessa kiivaaseen tahtiin samaan aikaan, kun ne kansainvälistyivät vauhdikkaasti. Pääsääntöisesti epäonnistuneista kansainvälistymishankkeista seuranneet kustannukset kiihdyttivät teollisuuden alamäkeä.

» Metsäteollisuuden murros ei ole sujunut ongelmitta.

Tällä hetkellä metsäteollisuus elää uutta vahvaa nousua ja tekee mittavia investointeja kotimaahan. Niiden seurauksena puun kysyntä on käynnymässä kasvuun. Käynnistyessään investoinnit lisäävät havukuitupuun käyttöä noin kuusi miljoonaa kuutiometriä.

Metsä Groupin Äänekosken biotuotetehdas tarvitsee uutta puuta lisää neljä miljoonaa kuutiota. Stora Enson Varkauden tehdas vaihtaa tuontikoivun kotimaiseen havukuituun, jota tarvitaan 1,1 miljoonaa kuutiota. UPM:n Kymyn sellutehtaan laajennus lisää puun käyttöä 800 000 kuutiota ja Kotkamillsin uusi kartonkikone tarvitsee uutta puuta 300 000 kuutiota. Lisääntyvälle tuotannolle on odotettavissa myös kysyntää. Sekä Pellervon taloustutkimus PTT että Luonnonvarakeskus Luke arvioivat, että metsäteollisuuden tuotteiden kysyntä kasvaa ensi vuonna (MT 19.10.). Kotimaisen puun kysyntää lisää myös puun tuonnin arvioitu vähentyminen. Sen lisäksi, että puun käyttö lisääntyy, myös puuvirtojen suunta muuttuu. Tämä tuo kovan haasteen

logistiikan suunnittelun lisäksi myös liikenneverkolle. Puumäärät ovat niin suuria, että niiden kuljettaminen heikkokuntoisten teiden ja painorajoitettujen siltojen takaa ei onnistu.

Ei riitä, että valtaväylät ovat kunnossa, koska valtaosa tehtaiden tarvitsemasta raaka-aineesta lähtee yksityisten metsäautoteiden varsilta. Ennen kuin rekat pääsevät valtateille, ne kulkevat pitkän matkan alempiasteisilla teillä. Metsäteollisuuden investoinnit ja puuvirtojen vahvistuminen heijastuvat laajalle koko yhteiskuntaan. Suunnittelu- ja rakennusvaiheet työllistävät parhaimmillaan tuhansia henkilöitä. Tehtaisiin tarvitaan erilaisia koneita ja laitteita, jotka pääosin valmistetaan Suomessa. Hakkuumäärien kasvaminen lisää myös hakkuu- ja kuljetuskoneiden sekä niiden kuljettajien tarvetta. Lisääntyvä vienti tarvitsee kuljetuskalustoa teille, raiteille ja satamiin.

Metsäteollisuuden investoinnit ovat erittäin hyvä asia koko Suomen taloudelle. Vaikutukset tuntuvat laajasti ympäri maan, koska metsäteollisuus hankkii valtaosan raaka-aineistaan Suomesta. Viennistä tulevat rahat jäävät kotimaahan vahvistamaan työllisyyttä ja kysyntää. Se, että metsäteollisuudella on mahdollisuus investoida Suomeen, on pitkäjänteisen työn tulos. Metsät ovat pääsääntöisesti hyvin hoidettuja ja meillä on puunjalostuksessa vahvaa osaamista. Nämä eivät ole syntyneet itsestään, vaan ne ovat vaatineet paljon myös tutkimustyötä.

Kehityksen kärjessä pysyminen ei ole jatkossa itsestäänselvyys. Uusien tuotteiden kehittäminen ja raaka-aineen riittävytydestä huolehtiminen edellyttävät panostamista alan tutkimus- ja tuotekehitykseen. Luke ilmoitti tiistaina suunnitelmastaan toimipaikkaverkostonsa supistamiseksi. Sen mukaan Luke luopuu 11 toimipaikastaan vuoteen 2018 mennessä. Toivottavasti jäljelle jäävien toimipaikkojen resurssit ovat riittävät takaamaan laadukkaan tutkimustoiminnan jatkumisen. Suhdanteita tulee ja menee, mutta metsistä tulevien puuvirtojen taloudellinen merkitys on koko Suomelle tulevaisuudessakin elintärkeä.

Puku ja käytös työmaan mukaan

Eduskunnan puhemies Maria Lohela (ps.) opasti maanantaina edustajakollegoitaan asialliseen työpaikkapukeutumiseen. Kansanedustajilta odotetaan siistiä ja eduskunnan arvovallan mukaista pukeutumista. Muistutus on tarpeellinen. Eduskunta on kansanvallan pyhättö ja edustajan toimi äänestäjiltä saatu korkea luottamustehtävä. Ei ole samantekevää, miltä Suomen korkeimman vallan käyttö ulospäin näyttää. Eduskunta ei ole myöskään ainoa työpaikka, johon pukeudutaan ensisijaisesti jotakin muuta kuin itseä varten. Jooloilulle jää toki riittävästi tilaa talon ulkopuolella.

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Päätoimittaja: Mikael Pentikäinen
Toimituspäälliköt: Jussi Martikainen, Tiina Taipale
Julkaisija: Viestilehdet Oy
Jätä uutisvinkki: uutispaallikot@mt1.fi
Anna palautetta: toimitus@mt1.fi

Maaseudun Tulevaisuus on maa- ja metsätaloustuottajain äänenkannattaja. Se pitää maaseudun ja sen elinkeinojen puolta sekä huolehtii maaseudun henkisestä ja taloudellisesta hyvinvoinnista.

VIERAILIJA

Maatalous ja vapaa kilpailu

Kansanedustaja Juhana Vartiainen on vuosikausia puhunut hyvinvointivaltion pelastamisen puolesta ja esittänyt tehtävään keinoja, jotka ovat saaneet ristiriitaisen vastaanoton. Itse kannatan hänen näkemyksiään hyvin pitkälle. Sen sijaan en voi yhtyä hänen näkemykseensä ruuan hintojen vapaasta määräytymisestä markkinoilla. Perusteita esitän osittain historiasta ja osittain nykypäivästä. Ajatusmallin tavoitteena on parempi tulevaisuus.

Suomi on aikanaan hyötynyt tavattomasti erikoistumisesta maa- ja metsätaloustuotannossa. Nykyisenkaltainen hyvinvointivaltio olisi tuskin mahdollinen ilman historiamme vaikkapa voin vientiä milloin Venäjälle, milloin Länsi-Eurooppaan. Tällä vapaan kaupan oloissa tapahtuneella erikoistumisella ja osallistumisella kansainväliseen työnjakoon on kuitenkin ollut kova hinta kriisioloissa.

kriisioloissa. Tämä on epäilemättä ristiriidassa vapaan kaupan periaatteiden kanssa, mutta aina on syytä muistaa asian toinenkin puoli.

» **Maatalouspolitiikan tärkein tehtävä on turvata kansalaisten ruuansaanti.**

Maataloustuet ovat valtava ongelma monessakin mielessä. Tuen hyödynsaajat ovat enimmäkseen muualla kuin maatililla. Menemättä syvemmälle tukipolitiikan ongelmiin esitän muutaman ongelman, jota vapaa kilpailu todennäköisesti pahentaisi. Tuotantoyksiköt kasvaisivat ja raaka-aineiden hankinta keskittyisi. Tästä meillä on jo esimerkkejä Yhdysvalloista, jossa tukea saavat vain ”viisi suurta”: vehnä, maissi, puuvilla, riisi ja soja.

Lihantuotanto on keskittynyt valtaviiin yksiköihin. Kannattaa tutustua antibioottiresistenssiin, joka on tulevaisuuden yksi suurimpia uhkia ihmiselle. Synnä on jättimäinen eläintuotanto. Ympäristöongelma se on puolestaan rehuntuotannon takia, joka on keskittynyt Etelä-Amerikkaan. Siellä sen tieltä on raivattu sademetsiä ja näin raivatuilla pelloilla viljellään soijaa rehuksi. Soija on jalostettu geenimuuntelulla glyfosaatin kestäväksi, kasvava ongelma sek in. Viljelykustannukset ovat niin alhaiset, että eurooppalaisen valkuaistuotanto ei kykene kilpailemaan amerikkalaisen kanssa. Niinpä suomalainen lihan tuotanto on riippuvaista tuontivalvauksesta, jolla on valtava ilmastotaa kka. Teoriassa vapaa kilpailu tuottaisi innovaatioita, jotka ratkaisisivat nämä ongelmat, sanovat taloustieteilijät. Näin tapahtuu kuitenkin vain teoriassa. Kun ongelmat ehkä joskus tulevaisuudessa on inno-

voitu pois päiväjärjestyksestä, olemme jo uusissa, todennäköisesti paljon suuremmissa ongelmissa. Jostain syystä taloustieteilijöiden on vaikea hahmottaa näitä ”ulkoiskustannuksia”, joita puutteellinen malli aiheuttaa.

Maatalouspolitiikan tärkein tehtävä on turvata kansalaisten ruuansaanti. Toissijainen on elintason turvaaminen elintarvikeketjussa työskenteleville. Yhä useammin ensin mainitun tehtävän kanssa rinta rinnan kulkee kestävä ruuantuotannon vaatimus.

ILKKA HERLIN
filosofian tohtori,
Elävä!täm eri-säätiön
puheenjohtaja
ilkka.herlin@
cargotec.com

LEHTIKATSAUS

Lomitus turva pientiloille

Karjalainen muistuttaa, että toisin kuin palkansaajilla, maatalousyrittäjän 26 lomapäivään sisältyvät niin viikonloput kuin kesä- ja talvilomatkin. ”Toisaalta viljelijöiden lomaoikeudet ovat ehdottomasti paremmat kuin muiden pienyrittäjien, mutta jälleen toisaalta: harvalla muun alan yrittäjällä on vastuullaan eläimiä, joiden on saatava ruokansa ja hoitonsa joka päivä, aamuin illoin, ympäri vuoden.” ”Lomitusleikkausten vastustajiin soisi liittyvän niiden kuluttajien, jotka haikailevat entisten aikojen pienimuotoisen maatalouden perään. Nyt nimittäin juuri tältä osalta maatalousyrittäjiä ovat lomat katoamassa kokonaan.”

Vaalipiirijako demokratian ydin

Keskisuomalainen pitää tärkeänä, että vaalipirejä on riittävästi. ”Perustuslakivaliokunnan kanta pelastaa suomalaisen alueelliseen edustavuuteen perustuvan vaalipiirijaon. Valiokunta päätti, että hanketta vaalipiirien määrän vähentämiseksi ei viedä eteenpäin. Tämä oli harkittua ajattelua, sillä vaalipiirien määrän vähentäminen muuttaisi koko vaalijärjestelmän luonnetta.” ”Vaalipiirien vähentämisen suuri ongelma on alueellisen edustavuuden heikkeneminen. Kansanedustajia valitaan silloin etupäässä suurista kaupungeista. Pienemmät kaupungit ja maaseutu jäävät helposti vaille edustajia. Suuria alueita maasta jää ilman puolestapuhujaansa eduskunnassa.”

Aikataulu tärkein uudistuksissa

Savon Sanomien mukaan sote- ja hallintouudistuksissa hallituksen on pidettävä tiukasti kiinni aikataulusta. ”Keskenään ristiriitaistenkin vaatimusten ristitulella pääministeri Juha Sipilän (kesk.) johtaman hallituksen on tärkeintä pitää kiinni aikataulusta. Ellei sote-uudistus etene lokakuussa alueiden määrittelyllä ja rahoituksen perusratkaisulla, sille käy soten kanssa helposti samoin kuin paikallisteri Jyrki Kataisen (kok.) hallituksen kuntauudistukselle. Pakottamisen pauke kuuluu, mutta mitään ei silti synny.”

RAHIKAINEN



TOIMITTAJALTA

Sisu tarvitsee rakkautta

Kyynleitä ja herkkyyttä ei siihen ehkä ihan ensimmäiseksi yhdistäisi. Pikemminkin periksiantamattomuutta ja voimaa, mutta nehan eivät sulje toisiaan pois. Herkkyyys on usein vahvuutta, kyynleet saattavat kimaltaa periksiantamattoman silmissä. Sisulla on monet kasvat. Sisun merkitystä suomalaisen yhteisessä historiassa ei kiistä varmaan kukaan. Mutta millainen sisu voisi viedä meitä nyt eteenpäin? Sitä pohdittiin viime viikolla sisuseminaarissa, missä pyrittiin päivittämään sisua 2010-luvulle. Sisun merkitystä suomalaisen yhteisessä historiassa ei kiistä varmaan kukaan. Mutta millainen sisu voisi viedä meitä nyt eteenpäin? Sitä pohdittiin viime viikolla sisuseminaarissa, missä pyrittiin päivittämään sisua 2010-luvulle. **Sisututkija Emilia Lahden** mukaan 2010-luvun sisu on yhdessä yrittämistä, hyväksyvä läsnäoloa, toistemme kannustamista. Voi kuulostaa yllättävältä, mutta Lahti nostaa sisun rinnalle myös keskeneräisyyden hyväksymisen. Hänen mielestään meidän pitäisi miettiä, miten voimme omalla toiminnallamme auttaa muita näyttämään keskeneräisyytensä. ”Koska sitähan me ollaan.” Minusta siinä on suuri viisaus. Emme voi mennä eteenpäin, jos luulemme olevamme jo valmiita. Sisua ei tarvita, jos kuvittelee olevansa perillä. **Sisun monet kasvat** näyttäytyvät myös Sisuvirjassa, mihin on koottu suomalaisia sisutarinoita. Ne kertovat ihmisistä, jotka ovat ylittäneet

ylivoimaisiltakin tuntuvia esteitä. Sellaisia esikuvia tarvitsemme. Näitä esikuvia yhdistää sisun lisäksi toinenkin asia. Heidän ympärillään on ollut rakastavia ihmisiä: sellaisia, jotka ovat antaneet heitä uskomaaan itseensä. Rakkaus on kaiken sisuuntumisen perusta, sanoo sisutarinat koennut Sonja Strömsholm. Rakkaus kannustaa mahdolltomilta tuntuviin suoriutuksiin ja antaa merkityksen. Ylitän itseni koska rakastan, rakastetuna ylitän itseni. Toki vihakin voi ruokkia sisua, mutta sellaisella sisulla ei rakenneta mitään. Tuhotaan vaan. Nyt tarvitaan sisua, jota ruokkii rakkaus.

Sisu pyöri mielessäni, kun luin sunnuntaina Helsingin Sanomien juttua Portugaliiin muuttaneista johtajista. Suurin osa heistä koki jo täyttäneensä velvollisuutensa ja olevansa oikeutettuja lepäämään laakereillaan. Sisua ei tarinoissa näkynyt. Onneksi tästä maasta löytyy sisukasta porukkaa rakentamaan yhteistä tulevaisuutta.

Ei tarvitse olla johtaja ollakseen esikuva. Se voi olla vaikka maahanmuuttajasiivoja, joka tekee kahta työtä rakentamiseen lapsilleen parempaa tulevaisuutta. Tai maanviljelijä, jonka sadon huonot sääät tuhosivat. Sisulla hän kylvää taas ensi keväänä. Siinä on kyse periksiantamattomuudesta, mutta myös rakkaudesta siihen mitä tekee, uskosta ja toivosta. Sisusta.

MIA PALOKALLIO
mia@kantrilehti.fi